

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม ตามทัศนะของ นิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นิสิต นักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ปีการศึกษา 2549 ในมหาวิทยาลัย ทั้ง 4 แห่ง ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 39,857 คน จำแนกตามสถานศึกษา ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยนเรศวร (www.nu.ac.th สืบค้น 3 มิ.ย.49)	21,380 คน
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์จังหวัดพิษณุโลก	842 คน
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	15,760 คน
4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตพิษณุโลก	1,875 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นิสิต นักศึกษา จากมหาวิทยาลัย ในจังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 4 แห่ง ในปีการศึกษา 2549 ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 490 คน มีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544. หน้า 140) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 490 คน

2.2 สุ่มตามสัดส่วน (Quota Sampling) ของขนาดนิสิต นักศึกษา แต่ละสถานศึกษา โดยกำหนด 1:10 ของจำนวนประชากร ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 490 คน

2.3 สุ่มสาขาวิชาแบบเป็นกลุ่ม (Area or Cluster random Sampling) ได้ 3 สาขาวิชา คือสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ และสาขาวิชาสังคมศาสตร์

2.4 สุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากสาขาวิชาต่างๆ ตามขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละสถาบันการศึกษา จนครบตามจำนวน 490 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันการศึกษา

ลำดับที่	สถาบันการศึกษา	ประชากร (N)	ขนาดของสัดส่วน (1:10)	ขนาดของตัวอย่าง (n)
1	มหาวิทยาลัยนเรศวร	21,380	26	260
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์พิษณุโลก	842	1	10
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	15,760	19	190
4	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาวิทยาเขตพิษณุโลก	1,875	30	30
	รวม	39,857	66	490

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ศึกษาความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม ตามทัศนะของ นิสิต นักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็น ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเผยแพร่ศาสนา
2. ด้านประเพณีและพิธีกรรม
3. ด้านการบริการชุมชน

ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 อันดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 30 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคม เพื่อนำเนื้อหา มาประมวลเป็นข้อคำถามในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม และร่างแบบสอบถามตามแต่ละด้านแล้วนำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงตามเนื้อหา คือ สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน คือ ดร.ปกรณ ประจัญบาน, รองศาสตราจารย์วันดา บำรุงไทย, รองศาสตราจารย์พรณยูพานพริก, ดร.พระราชปริยัติ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พระมหาทวี สุานวโร แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน
5. นำแบบสอบถามมาตรวจหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านเผยแพร่ศาสนา เท่ากับ 0.866 ด้านประเพณีและพิธีกรรม เท่ากับ 0.928 และด้านบริการชุมชน เท่ากับ 0.876 รวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.938
6. นำแบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่นและปรับแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

โดยนำมาแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ

2. กรอกข้อมูลจากแบบสอบถามลงในแบบกรอกรหัสข้อมูล แล้วพิมพ์ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เกณฑ์การกรอกรหัสข้อมูลคือ

มากที่สุด	คะแนน	5
มาก	คะแนน	4
ปานกลาง	คะแนน	3
น้อย	คะแนน	2
น้อยที่สุด	คะแนน	1

3. นำข้อมูลที่ได้มาแยกวิเคราะห์ตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545. หน้า 103)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	แปลความว่า	คาดหวังมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	แปลความว่า	คาดหวังมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	แปลความว่า	คาดหวังปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	แปลความว่า	คาดหวังน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	แปลความว่า	คาดหวังน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมของนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ตามตัวแปรด้านเพศ ชั้นปี สาขาวิชา สถานศึกษา สมาชิกชมรมกิจกรรม และสถานที่ตั้งครอบครัว โดยการหาค่าที ค่าเอฟ และทดสอบความแตกต่างรายคู่ของตุ๊กกี (Turkey Method)

5. วิเคราะห์โดยพรรณนาประกอบตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
4. ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) สูตรของครอนบาค (Cronbach)
5. ค่าที (T-test)
6. ค่าเอฟ (F-test)
7. ค่าสถิติเพื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ของตุ๊ก (Turkey)

